

узгоджено та підписано. Серед республік колишнього СРСР таким лідером стала Республіка Білорусь

Список використаних джерел:

1. Про ратифікацію угоди між Україною і Республікою Польща про правовий режим українсько-польського державного кордону, співробітництва та взаємодопомоги з прикордонних питань // ВВРУ. 1993. № 36. С. 365.
2. Договір між Україною і Угорською Республікою про режим українсько-угорського державного кордону, співробітництва та взаємодопомоги з прикордонних питань // ВВРУ. 1995. № 44. С. 321.
3. Угода між Україною і Російською Федерацією про демаркацію українсько-російського державного кордону // ВВРУ. – № 2466-VI (від 08.07.2010). URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/643_365.
4. Пархоменко Н. Кордон України: символ незавершеного державотворення. Дзеркало тижня, 2001. С. 7.
5. Про державний кордон України // ВВРУ. 1995. № 44. С. 321.

Дмитрик А.Б.

кандидат юридичних наук, доцент;

Степанова А.В.

студент,

Львівський державний університет внутрішніх справ

ПРИВІЛЕЇ І ІМУНІТЕТИ ДИПЛОМАТИЧНИХ ПРЕДСТАВНИЦТВ ТА ДИПЛОМАТИЧНИХ АГЕНТІВ

Міжнародне право виступає регулятором відносин між державами, міжнародними організаціями, а також іншими суб'єктами. У процесі міжнародних зносин, саме вони забезпечують розвиток та підтримку офіційних стосунків з державою перебування. Дипломатичні представництва можна назвати найголовнішими закордонними органами зовнішніх зносин, адже вони виконують низку важливих функцій.

Для того щоб дипломатичне представництво могло здійснювати свої функції, воно та його персонал відповідно до міжнародного права наділяються спеціальним правовим статусом. Такі спеціальні права та переваги називають привілеями й імунітетами. У різний час обсяг і зміст привілеїв й імунітетів залежали і від могутності держав, і від їхнього ставлення одна до одної, і від титулу монарха. Того вигляду, у якому прийняті дипломатичні привілеї й імунітети в сучасному світі, вони набули протягом останніх 500 років. Перелік дипломатичних привілеїв й імунітетів, визнаних у міжнародному праві, викладений у Віденській конвенції про дипломатичні зносини 1961 р., у якій було кодифіковано насамперед звичаєве дипломатичне право [3, с. 147].

В цілому, їх можна поділити на привілеї й імунітети дипломатичного представництва й особисті дипломатичні привілеї й імунітети.

До першої групи, в першу чергу, слід віднести недоторканність приміщень дипломатичного представництва.

Це означає, що як самі ці приміщення та предмети їхньої обстановки, так і майно, що знаходиться у приміщеннях, а також засоби пересування представництва користуються імунітетом від обшуку, реквізиції, арешту та виконавчих дій. Приміщення представництва залишаються недоторканими навіть у випадках пожежі на їхній території чи стихійного лиха. Доступ відвідувачів у представництво здійснюється з урахуванням вимог безпеки [3, с. 148].

Також до цієї групи віднесено недоторканність архівів і документів. Архіви і документи представництва є недоторканими в будь-який час незалежно від їхнього місцезнаходження [1].

Дипломатичні представництва наділяються фіскальним імунітетом, тобто звільняються від сплати податків в країні перебування, а також Віденською конвенцією їм забезпечено привілей на свободу зносин представництва, це передбачає, що дипломатичне представництво може вільно зноситися зі своїм урядом, а також консульськими установами акредитованої держави, незалежно від їх місця перебування. До особистих привілеїв та імунітетів належать:

1. Недоторканність особи дипломата – особа дипломатичного агента недоторканна, не підлягає арешту або затримці в будь-якій іншій формі. Держава перебування зобов'язана ставитися до нього з належною повагою і вживати належних заходів для запобігання будь-яким зазіханням на його особу, свободу, гідність.

2. Недоторканність житла – приватна резиденція дипломатичного агента користується тією самою недоторканністю і захистом, що і помешкання дипломатичного представництва.

3. Імунітет від юрисдикції – дипломатичний агент користується імунітетом від кримінальної, цивільної й адміністративної юрисдикції держави перебування. Він має абсолютний імунітет від кримінальної юрисдикції. За загальним правилом дипломат не повинен порушувати законів держави перебування, проте у випадку вчинення ним кримінально караного діяння кримінальна справа стосовно нього не порушується внаслідок даного імунітету. Така особа оголошується *persona non grata*, і їй пропонується залишити територію держави перебування. Разом з тим сторона, що приймає, може клопотатися перед урядом держави, що акредитує, про відмову в імунітеті дипломату, який вчинив злочин. При його одержанні така відмова повинна бути ясно і точно вираженою. На дипломатів також поширюється імунітет від цивільної юрисдикції, Водночас слід мати на увазі, що імунітет дипломатичного агента від юрисдикції держави перебування не звільняє його від юрисдикції акредитованої держави.

5. Фіскальний імунітет – дипломатичний агент звільняється від усіх мит і податків, особистих і майнових, державних, районних і муніципальних, за винятком: а) непрямих податків, що входять в ціну товару й обслуговування [2, с. 480].

Дипломатичний імунітет поширюється насамперед на сукупність привілеїв та імунітетів суб'єкта міжнародного права, глав держав, глав і членів урядів, членів парламентів, дипломатичних агентів держав або нації в період становлення в країні перебування, глав і членів постійних представництв при міжнародних організаціях, міжнародних посадових осіб, глав і членів делегацій на зустрічі та конференції. Треба розрізняти привілеї та імунітет. Під привілеями варто розуміти особливі правові переваги деяких іноземців як представників держав [4, с. 34].

Імунітет – це сукупність привілеїв та імунітетів суб'єкта міжнародного права, який здійснює зовнішні зносини, а отже, це сукупність особливих особистих прав і переваг, що полегшують роботу зарубіжних представників [5, с. 144].

Варто зробити висновок про те, що чинне міжнародне право наділяє дипломатичні представництва, а також дипломатичних агентів широким спектром привілеїв і імунітетів, і це є абсолютно виправданим, адже саме вони виконують безліч важливих функцій для своєї держави і для держави, яка їх приймає.

Список використаних джерел:

1. Венская конвенция о дипломатических сношениях. 1961. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_048.
2. Баймуратов М. О. Міжнародне публічне право. Харків: Одиссей, 2008. с. 704.
3. Буроменський М. В. Міжнародне право. Київ: Юрінком Інтер, 2006. С. 336.
4. Музика А. Питання удосконалення правового статусу дипломатичних представництв у науці міжнародного права. *Право України*. 2006. № 12. С. 665.
5. Гуменюк Б. І. Основи дипломатичної та консульської служби: навчальний посібник. Київ: Либідь, 2004. С. 248.

Кириченко В.В.

студентка,

Науковий керівник: Шапенко Л.О.

асистент,

Національний авіаційний університет

МІСЦЕ КОНЦЕПЦІЇ «ЖИВОГО ПРАВА» Є. ЕРЛІХА В СУЧАСНІЙ ЮРИСПРУДЕНЦІЇ

В контексті сучасної інтеграції та конвергенції *правових* систем важливого значення набувають питання не лише дослідження практичних аспектів вдосконалення правового регулювання суспільних відносин, а й переосмислення змістовного наповнення правової доктрини, яка, вбираючи в себе ідеї людиноцентризму, поступово переходить від класичного позитивізму та природного права до нової демократично-ліберальної концепції права,